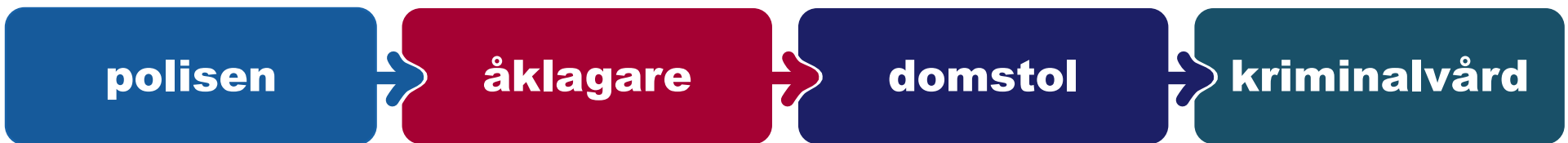

Från anmälan till rättegång

Introduktion till dig som undervisar med hjälp av detta material

För årskurs 4-9

Vad händer egentligen när man anmäler ett brott? Med hjälp av detta material får eleverna kunskap om rättskedjan utifrån barnets perspektiv.

Utbildningsmaterialet består av kunskapsinnehåll, begreppslista, reflekterande frågor och tre kortare filmer som beskriver rättskedjan utifrån barnets perspektiv.

Eleverna får veta hur de gör en anmälan, vad som händer när en anmälan har gjorts och vilken roll polis, åklagare och domstol har. De får även information om vad som händer efter en rättegång.

Uppskattad tidsåtgång: 1-2 lektioner

Årskurs 4-6 centralt innehåll samhälle

Samhällets behov av lagstiftning samt några olika lagar och påföljder. Kriminalitet och möjliga konsekvenser för individ och samhälle.

Årskurs 7-9 centralt innehåll samhälle

Rättssystemet i Sverige och principer för rättssäkerhet. Möjliga orsaker till och konsekvenser av olika typer av kriminalitet, till exempel korruption, våldsbrott, sexualbrott och hedersrelaterat våld och förtryck. Kriminalvårdens uppgifter.

Här hittar du mer utbildningsmaterial: polismuseet.se/skola

Begrepp

Bevis Något som kan bevisa att något är sant, till exempel att ett brott begåtts.

Brott En handling som är straffbar enligt lag.

Brottsoffer/utsatt Den som är drabbad av brott.

Domare Domstolens ordförande och den som dömer i domstol.

Domstol Myndighet som utövar dömande och rättsvårdande verksamhet.

Förhørsledare Den som leder ett förhör.

Förövare Den som har begått ett brott.

Huvudförhandling/rättegång Förhandling i domstolen.

Juridiskt ombud Den som företräder en av parterna i domstolen alternativt den som för en parts talan i domstol.

Kriminalvården Myndighet som ansvarar för fängelser, häkten och frivård.

Misstänkt Den man tror har utfört ett brott.

Målsägande Den som blivit utsatt för brott.

Polisen Myndighet som har till uppgift att bekämpa brottsligheten och öka människors trygghet.

Rättskedjan eller rättsprocessen Den kedja av händelser och myndigheter som behandlar ett misstänkt brott från polisanmälan till en dom.

Socialtjänsten Finns i kommunen för att skydda och ge stöd till bland annat barn som har det svårt.

Tiltalad Den person som åklagaren väckt åtal mot.

Utredare Den som arbetar på polisen med att utreda brott.

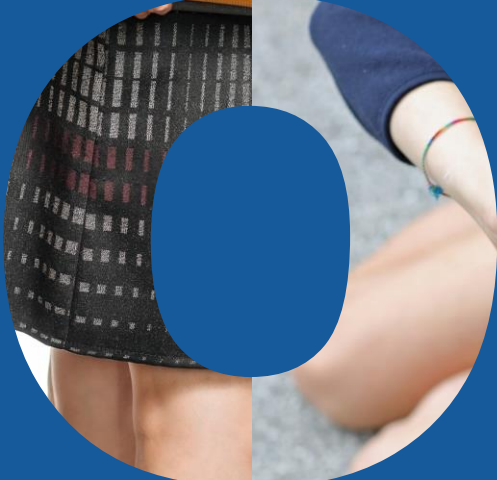
Utredning Polisarbete som undersöker vem som kan misstänkas för ett brott.

Vittne Den som har sett eller hört något om ett brott.

Åklagare Den som utreder brott, väcker åtal och deltar i rättegångar.

Vad händer här?

Film

Från anmälan
till rättegång

DEL 1: Anmälan

Hur anmäler man?

Alla kan anmäla:

- du
- skolan
- Socialtjänsten
- alla som utsätts för, vet om eller misstänker ett brott

Här kan du anmäla:

- polisen.se
- 112 eller 11414
- polisstation

Utredning påbörjas eller påbörjas inte

**Polisen vill veta NÄR,
VAR, HUR och VEM
som gjort något**

**Du behöver inte veta om
det är ett brott eller inte.
Polisen avgör det.**

**Får min vårdnadshavare
veta om jag anmäler
ett brott?**

**Ja, i de flesta fall.
Är du osäker eller orolig
kan du prata med oss!**

Någon anmäler ett brott

**Någon
anmäler
ett brott**

polisen
beslutar om
brottsutredning

- Samlar in bevis
- Undersöker brottsplats
- Håller förhör

eller

Brottsutredningen läggs ned

Film

Från anmälan
till rättegång

**DEL 2:
Förhör
med barn
– utsatt,
vittne eller
misstänkt**

Vad kan vara bevis?

**Någon
anmäler
ett brott**

polisen

beslutar om
brottsutredning

- Samlar in bevis
- Undersöker brottsplats
- Håller förhör

eller

åklagare

beslutar om åtal
ska väckas

Åtal väcks

eller

Brottsutredningen läggs ned

Åtal väcks inte

Film

Från anmälan
till rättegång

DEL 3: Rättegången

**Någon
anmäler
ett brott**

polisen

beslutar om
brottsutredning

- Samlar in bevis
- Undersöker brottsplats
- Håller förhör

eller

Brottsutredningen läggs ned

åklagare

beslutar om åtal
ska väckas

Åtal väcks

eller

Åtal väcks inte

domstol

beslutar om att fälla
eller frikänna personen
som är åtalad

Fälls

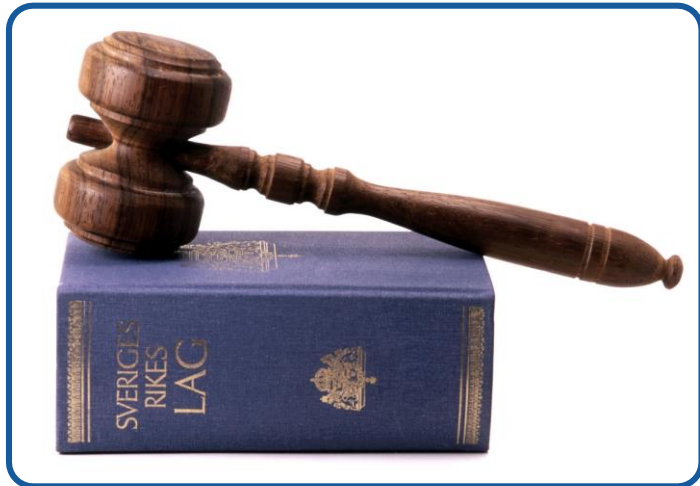
eller

Frikänns

Vid friande dom

För den som är brottsoffer finns stöd att få, oavsett om den åtalade frias eller fälls.

Någon
anmäler
ett brott

polisen

beslutar om
brottsutredning

- Samlar in bevis
- Undersöker brottsplats
- Håller förhör

eller

Brottsutredningen läggs ned

åklagare

beslutar om åtal
ska väckas

Åtal väcks

eller

Åtal väcks inte

domstol

beslutar om att fälla
eller frikänna personen
som är åtalad

Fälls

eller

Frikänns

kriminalvård

15-17 år, exempel:
ungdomstjänst, ungdoms-
övervakning, böter.

Om personen döms till sluten
ungdomsvård övergår ansvaret
till myndigheten SiS.

Över 18 år:
Då är personen myndig och
kan dömas till alla straff, även
frivård eller fängelse.

Om den dömda är under 15 år:

- Socialtjänsten
- Skadestånd: vårdnadshavare blir betalningsskyldig

Testa dina nya kunskaper – Kahoot!

Kom ihåg

Alla kan anmäla ett brott,
även du som barn.

Du behöver inte veta om
det är ett brott eller inte,
det avgör polisen.

Du kan anmäla brott här:

- [polisen.se](https://www.polisen.se)
- 112 eller 114 14
- polisstation

**Polis
museet**

Mer utbildningsmaterial: polismuseet.se/skola